

نقاشان

کودک

(عناصر بصری در نقاشی کودک)

حسن صفری

انتشارات
مطبوعاتی

سرشناسه	صفری، حسن، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور	نقاشان کودک [کتاب] / به قلم حسن صفری.
مشخصات نشر	قم: مطبوعات دینی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۲۰۰ ص.: مصور (بخشی رنگی).
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۴۵-۰۴۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان دیگر: نقاشی کودک.
عنوان دیگر	نقاشی کودک.
موضوع	نقاشی و نقاشی‌های کودکان -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	کودکان -- روان‌شناسی
رده بندی کنگره	۷۲۳BF ۱۳۹۴ ۷ص/ن
رده بندی دیویی	۱۵۵/۴
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۹۸۱۲۸

انتشارات
مطبوعات دینی

نقاشان کوچک (عناوین صفری در نقاشی کودک)

حسن صفری

مطبوعات دینی

سوم: ۱۴۰۳

احسان: ۱۰۰

رقعی: ۲۰۰ صفحه

قیمت: ۲۰۰/۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۴۵-۰۴۵-۷

ISBN: 978-600-145-045-7

خیابان صفائیه، کوچه ممتاز، کوی ۶، پلاک ۷

تلفن: ۳۷۷۴۹۳۶۱ - ۳۷۷۴۲۸۴۷

www.Ketabash.com / www.matbooatdini.ir

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: رشد هنری کودکان
۱۵	کودکان عصر ما
۱۷	نقاشی کودک
۲۴	در جستجوی زبانی دیگر
۳۲	ویژگی‌های عاطفی کودکان
۳۲	ویژگی‌های هنر کودک
۳۳	نقاشی و جنسیت
۳۴	والدین و نقاشی کودکان
۳۵	کودک و عناصر بصری نقاشی
۴۵	منابع
۴۷	فصل دوم: والدین از هنر کودک چه می‌دانند؟
۴۷	آیا نقاشی کودکان جنبه تزئینی دارد؟
۴۹	آدمک
۵۰	آدمک‌ها چگونه در نقاشی کودکان شکل می‌گیرند؟
۵۲	آدمک در نقاشی کودک
۵۴	آدمک کودک بهنجار و نابهنجار

۱۰۵	◀ فصل پنجم: ویژگی‌های عقلی کودکان
۱۰۶	عوامل بازدارنده‌ی هنر کودک (بزرگسالان کودکان از کار افتاده‌اند/دکتر سیوس)
۱۰۷	نگاه عامیانه به هنر کودک (مونته‌سوری/آموزش از هنگام تولد آغاز میشود)
۱۰۹	تقلید در هنر کودک
۱۱۲	چه موقع باید الفبای هنری را به کودکان یاد داد؟
۱۱۳	خلاقیت کودکان
۱۱۷	تعریف خلاقیت
۱۱۹	تخیل
۱۲۰	ویژگی کودک خلاق از دیدگاه تورنس
۱۲۲	معلم و کودکان خلاق
۱۲۴	موانع خلاقیت
۱۲۷	موانع خلاقیت در مدارس
۱۳۰	معلم و مشوق‌های خلاقیت
۱۳۲	راهکارهای والدین برای رشد خلاقیت فرزندان
۱۳۴	تخیل و جنسیت
۱۳۵	ویژگی افراد خلاق
۱۳۶	تأثیر محیط بر خلاقیت فراگیران
۱۳۷	منابع
۱۳۹	◀ فصل ششم: عوامل بازدارنده هنر کودک در مدارس
۱۴۱	تقلید در مدارس و پیامدهای آن
۱۴۳	مضرات الگوهای نقاشی
۱۴۷	سوال‌های یک مربی از خود
۱۴۸	آیا مجازم برای او طراحی کنم؟
۱۴۸	پیامدهای منفی تقلید

- ۱۴۹ دستور کار یک مربی هنر
- ۱۵۰ کودک و هنر مدرن
- ۱۵۲ محاسن هنر مدرن
- ۱۵۳ کودک و هنر آبستره، هنر مدرن
- ۱۵۵ تشابهات هنر کودک و هنر بدوی یا پرمیتو
- ۱۵۶ ویژگی هنر عوام
- ۱۵۷ نماد و سمبل چیست؟
- ۱۶۰ کودک و نمادهای زیبا
- ۱۶۰ کودک و سمبل
- ۱۶۳ ویژگی‌های یک سمبل
- ۱۶۳ نمادها و نشانه‌های مردمان مصر
- ۱۶۴ ارزیابی هنر کودک
- ۱۶۶ عوامل بازدارنده‌ی هنر کودک در خانواده
- ۱۶۷ تلویزیون
- ۱۶۹ مضرات تلویزیون
- ۱۷۰ والدین و تلویزیون
- ۱۷۱ تلویزیون و خشونت
- ۱۷۲ تلویزیون و کمک درسی
- ۱۷۳ کنش و واکنش در کودک
- ۱۷۴ مؤخره
- ۱۷۸ فهرست آیات قرآن و احادیث
- ۱۷۸ منابع

مقدمه

علیرغم توصیه‌هایی که جهت پربار کردن ساعات موظفی درس هنر و خارج ساختن آن از حاشیه‌نشینی در مدارس، از سوی مراکز اجرایی صادر گشته، متأسفانه مشکلات اجرایی آن همچنان باقی است. در رأس همه آنها کمبود نیروی انسانی مجرب و کمی ساعات تدریس و بی‌توجهی به اهمیت هنرهای دیداری (تجسمی) در تعلیم و تربیت در بعضی مناطق، دست بدست هم داده و مهر مظلومیت را بر تارک آن زده است. هرچند در بعضی مناطق و شهرها از داشتن معلم زبده هنر برخوردارند اما در حد پرکردن برنامه درسی و رفع تکلیف، برای آن سهمی منظور شده و کلاس هنر به حیاط خلوت و روزنه اقتصادی بعضی‌ها تبدیل گشته؛ در حالیکه از انجام ساده‌ترین امور ناتوانند و می‌گویند: آموزش ندیده‌ایم تا آموزش دهیم. مورد دیگر که به عنوان عامل بازدارنده، حجاب غلیظ و پرده غیرقابل نفوذی روی ذوق و هنر جمع کثیری از کودکان کشیده و نسبت به سایر دروس، حالتی انفعالی و تمسخر را در درون خود می‌پروراند، به هم‌ریختگی پایه‌های تحصیلی و شروع تدریس هنر در مقطع متوسطه اول (راهنمایی) و مفقود شدن یکی از حلقه‌های آموزشی (مقطع ابتدایی) است که به نوعی زنجیره آموزشی

را گسسته است؛ همانگونه که یادگیری جدول ضرب در مقطع ابتدایی آموخته می‌شود، الفبای هنر هم باید در همان مرحله سنی ابتدایی آموزش داده شود نه در مقطع متوسطه اول. مورد بازدارنده دیگر اینکه، بعضی از همکاران تنها به آموزش یک رشته اکتفا نموده و اندیشه‌ای را که می‌تواند در فضایی به وسعت افق به پرواز درآید، در قفس تنگ‌نظری حبس می‌نمایند و این مثل در مورد آنها صدق می‌کند: که اگر من انگلیسی نمی‌دانم به معنی آن نیست که انگلیسی وجود ندارد. چاره‌ای نیست جز اینکه دست از تعصب و تنگ‌نظری برداریم.

میان آنچه هم‌اکنون هست و آنچه باید باشد چه مقدار فاصله است؟ چه مقدار فرصت باقی است تا جبران زمان‌های از دست رفته کنیم و کودکان به آن ایده‌آلی که حق و حقوق آموزشی‌شان است، دسترسی یابند؟ نگارنده به دلیل سوابق طولانی تدریس هنر و شناخت ظرافت‌ها و لمس گام بگام عوامل بازدارنده در هنر کودک اقدام به نگارش و ارایه راه‌حل آن نموده است. اگرچه در زمینه نقاشی کودک آثاری به صورت ترجمه انتشار یافته، اما کتاب حاضر با توجه به مقتضیات بومی جهت پیشبرد هنر کودک از بخشهای متنوع آموزشی تشکیل گشته و بیشتر به تأثیر عوامل رشددهنده هنر کودک و سایر فراگیران که شامل موارد متنوع است، پرداخته، و اغلب مطالب بویژه الفبا و عناصر بصری بازتاب تحقیق و تجارب آموزشی دوران تدریس، تحصیل، و کلاسهای آموزش نقاشی بوده و مطالبی را از اساتید و مترجمین گرامی وام‌ستانده که سعی شده، نامی از آن عزیزان فراموش نشود. قدر استاد نکو دانستن حیف استاد این به من یاد نداد